

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

ΠΑΝΑΓΙΩΤΑ ΙΑΚΩΒΙΔΟΥ

Βουλευτής Β' Αθηνών ΝΔ

ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς τον κ. Υπουργό Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων

ΘΕΜΑ: Ταχεία θέσπιση της Ποινικής Συνδιαλλαγής για εγκλήματα σε βάρος του Δημοσίου

Με την υπ' αρ. 887/8-7-2014 Ερώτησή μου στη Βουλή είχα ζητήσει την ταχεία θέσπιση της Ποινικής Συνδιαλλαγής για εγκλήματα σε βάρος του Δημοσίου, η οποία θα μπορούσε να εξασφαλίσει - μέσα στο 2014 - τα απαραίτητα κονδύλια για την πληρωμή των αναδρομικών των Δικαστικών και των Στρατιωτικών. Το σχετικό νομοσχέδιο τροποποίησης του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας δεν έχει κατατεθεί ακόμα στη Βουλή, αλλά υπήρξε διαβούλευση και έχουν γίνει γνωστές πολλές ενδιαφέρουσες νομικές απόψεις περί αυτού, όπως του Αντεισαγγελέα του Αρείου Πάγου κ. Παπαδάκη, του Γ.Γ. του Υπουργείου Δικαιοσύνης κ. Κανελλόπουλου, του Καθηγητή κ. Μυλωνόπουλου, του επ. Καθηγητή κ. Τζαννετή, του Αντεισαγγελέα Εφετών κ. Μητρούλια, του δικηγόρου κ. Ζαμπίτη κ.ά.

Η ανάγκη άμεσης θέσπισης της Ποινικής Συνδιαλλαγής ή Διαπραγμάτευσης για εγκλήματα σε βάρος του Δημοσίου εξακολουθεί να υπάρχει διότι τα δικαστήρια θα αποσυμφορηθούν και εκατοντάδες εκατομμύρια ευρώ θα εισρεύσουν στα κρατικά ταμεία, ώστε να επεκταθούν οι φοροελαφρύνσεις, να ενισχυθούν οι οικονομικά αδύνατοι και το Δημόσιο να πληρώσει ταχύτερα τις υποχρεώσεις του.

Παρά ταύτα, το νομοσχέδιο πρέπει να πληροί ορισμένες νομικές προϋποθέσεις, ώστε ο νέος θεσμός να αποδειχθεί επιτυχημένος και τα θετικά του αποτελέσματα να είναι ξεκάθαρα.

Προσοχή πρέπει να δοθεί στα εξής προβληματικά σημεία του νομοσχεδίου: Ο περιορισμός του πεδίου εφαρμογής του νέου θεσμού σε συγκεκριμένες κατηγορίες κακουργημάτων θα δημιουργήσει αζεπέραστα πρακτικά προβλήματα στις περιπτώσεις συρροής εγκλημάτων, που δεν είναι στο σύνολό τους δεκτικά διαπραγμάτευσης. Η έλλειψη ανάγκης αποδεικτικού μέσου παραβιάζει το τεκμήριο της αθωότητας και μπορεί να συμβεί το παράδοξο οι καταδικαζόμενοι με την συνδιαλλαγή να δικαιώνονται από το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Δικαιωμάτων του Ανθρώπου. Εάν η πρωτοβουλία της συνδιαλλαγής ανήκει στον Εισαγγελέα, η βούληση του κατηγορούμενου δεν θα είναι ελεύθερη. Το Δικαστήριο δεν είναι δυνατόν να επικυρώνει απλώς τις ποινές που ορίζει ο Εισαγγελέας, διότι ακυρώνεται ο ρόλος του και το κύρος του, ενώ παραβιάζεται η αρχή του δικαίου που διαφοροποιεί εντελώς τον κατηγορο από τον δικαστή. Η ποινική συνδιαλλαγή από πλευράς συμφέροντος του Δημοσίου δεν μπορεί να είναι άσχετη με την προβλεπόμενη ποινική συνδιαλλαγή συμφέροντος του θύματος του άρθρου 308B ΚΠοινΔ.

Κατά συνέπεια είναι σκόπιμο και πολιτικά και νομικά ορθό να προβλεφθεί η ποινική συνδιαλλαγή για εγκλήματα σε βάρος του Δημοσίου να ορίζει ότι:

- A) Δεν προκαλείται σύγχυση στο θέμα των συρρεόντων εγκλημάτων, που θα συνιστά αντικίνητρο αποδοχής. Θα εφαρμόζεται σε κάθε κακούργημα και συρρέον πλημμέλημα, πλην της ανθρωποκτονίας από πρόθεση.
- B) Η ομολογία του κατηγορουμένου ως αποδεικτικού μέσου της ενοχής είναι υποχρεωτική.
- Γ) Ο Εισαγγελέας δεν δικαιούται να ζητεί την συνδιαλλαγή, αλλά μόνο ο κατηγορούμενος με σύμπραξη και σύμφωνη γνώμη δικηγόρου.
- Δ) Το Δικαστήριο έχει διακριτική ευχέρεια μειώσεως της ποινής που έχει προσυμφωνηθεί για να μην παραβιάζεται η αρχή του δικαίου ότι τις ποινές τις επιβάλλει το Δικαστήριο και όχι ο Εισαγγελέας.
- E) Το Δικαστήριο διερευνά τη νομική βασιμότητα της κατηγορίας και τους πιθανούς λόγους που αποκλείουν την ποινική ευθύνη, προσδίδοντας στην πράξη ή στις πράξεις τον ορθό νομικό χαρακτηρισμό που θα μπορούσε να οδηγήσει στην αθώωση του κατηγορουμένου παρά την προσυμφωνημένη συνδιαλλαγή. Και σε περίπτωση που κρίνει ότι η πράξη είναι βαρύτερη, να παραπέμπει την υπόθεση στον Εισαγγελέα για επανάληψη της συνδιαλλαγής. Αν κρίνει ότι η πράξη είναι ελαφρύτερη, να εκδίδει απόφαση με μικρότερη ποινή.
- ΣΤ) Συνδυάζεται πλήρως ο νέος θεσμός με το άρθρο 308B ΚΠοινΔ, ώστε να εξασφαλίζεται κατά το δυνατόν η οικονομική αποζημίωση του θύματος και η αποκατάσταση της ηθικής του βλάβη μαζί με την απαίτηση του Δημοσίου.
- Z) Η πράξη, που αποτελεί το αντικείμενο της διαπραγμάτευσης, να περιγράφεται ακριβώς στο κλητήριο θέσπισμά της για να αποφευχθεί νέα δίωξη της ίδιας πράξης.

Ερωτάται ο κ. Υπουργός:

- 1) Προτίθεται να καταθέσει και πότε στη Βουλή το νομοσχέδιο για την Ποινική Συνδιαλλαγή για τα εγκλήματα σε βάρος του Δημοσίου;
- 2) Προτίθεται να λάβει υπόψη του τις παραπάνω προτάσεις;

Η Βουλευτής

ΠΑΝΑΓΙΩΤΑ ΙΑΚΩΒΙΔΟΥ